

รายวิชาคณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค15101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับ
ที่ผลหารเป็นทศนิยมไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

ผู้สอน ครูพงษ์ธร รอดจินดา

ครูอาภาภรณ์ สุขสำราญ

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับ
ที่ผลหารเป็นทศนิยม
ไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

เพื่อให้นักเรียนสามารถหาผลหาร
จำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหาร
เป็นทศนิยมไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

ทบทวนการหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหารเป็นทศนิยม

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับโดยการตั้งหาร
ถ้าผลหารเป็นทศนิยม 1 ตำแหน่ง ควรเขียนจำนวน
นับที่เป็นตัวตั้งเป็นทศนิยมกี่ตำแหน่ง **1 ตำแหน่ง**

หลังจุดทศนิยมควรมี 0 กี่ตัว **1 ตัว**

ทบทวนการหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหารเป็นทศนิยม

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับโดยการตั้งหาร
ถ้าผลหารเป็นทศนิยม 2 ตำแหน่ง ควรเขียนจำนวน
นับที่เป็นตัวตั้งเป็นทศนิยมกี่ตำแหน่ง **2 ตำแหน่ง**

หลังจุดทศนิยมควรมี 0 กี่ตัว **2 ตัว**

ทบทวนการหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหารเป็นทศนิยม

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับโดยการตั้งหาร
ถ้าผลหารเป็นทศนิยม 3 ตำแหน่ง ควรเขียนจำนวน
นับที่เป็นตัวตั้งเป็นทศนิยมกี่ตำแหน่ง **3 ตำแหน่ง**

หลังจุดทศนิยมควรมี 0 กี่ตัว **3 ตัว**

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหาร
เป็นทศนิยมไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

พิจารณาการหาผลหาร $17 \div 8$ โดยการตั้งหาร

$$\begin{array}{r} 2 \\ 8 \overline{)17} \\ \underline{16} \\ 1 \end{array}$$

นำ 8 ไปหาร 17 ได้ผลหาร
เป็น 2 เหลือเศษ 1

แต่เนื่องจาก $17 = 17.0 = 17.00 = 17.000$

ดังนั้น จึงเขียน 17 ในรูปทศนิยมเป็น 17.000 แล้วนำ 8 ไปหาร

จนกว่าจะเหลือเศษเป็น 0

17 ÷ 8 แสดงการตั้งหารได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 นำ 8 ไปหาร 17 โดยเขียน 17 เป็น 17.000 ได้ผลหารเป็น 2 เหลือเศษ 1

$$\begin{array}{r} 2 \\ 8 \overline{) 17.000} \\ \underline{16} \\ 1 \end{array} \quad \leftarrow 8 \times 2$$

ขั้นที่ 2 นำ 8 ไปหาร 1 และเขียน 1 เป็น 1.0 ได้ผลหาร 0.1

เหลือเศษ 0.2

$17 - 16 = 1$
 $1 = 1.0$

$$\begin{array}{r} 2.1 \\ 8 \overline{) 17.000} \\ \underline{16} \\ 1.0 \\ \underline{0.8} \\ 0.2 \end{array}$$

← 8×2

← 8×0.1

ขั้นที่ 3 นำ 8 ไปหาร 0.2 และเขียน 0.2 เป็น 0.20 ได้ผลหาร 0.02 เหลือเศษ 0.04

1.0 - 0.8 = 0.2
0.2 = 0.20

$$\begin{array}{r}
 2.12 \\
 8 \overline{) 17.000} \\
 \underline{16} \\
 1.0 \\
 \underline{0.8} \\
 0.20 \\
 \underline{0.16} \\
 0.04
 \end{array}$$

← 8 × 2

← 8 × 0.1

← 8 × 0.02

ขั้นที่ 4 นำ 8 ไปหาร 0.04 และเขียน 0.04 เป็น 0.040
 ได้ผลหาร 0.005 เหลือเศษ 0

$$\begin{array}{r}
 2.125 \\
 8 \overline{) 17.000} \\
 \underline{16} \\
 1.0 \\
 \underline{0.8} \\
 0.20 \\
 \underline{0.16} \\
 0.040 \\
 \underline{0.040} \\
 \underline{\underline{0}}
 \end{array}$$

$\leftarrow 8 \times 2$
 $\leftarrow 8 \times 0.1$
 $\leftarrow 8 \times 0.02$
 $\leftarrow 8 \times 0.005$

$0.20 - 0.16 = 0.04$
 $0.04 = 0.040$

ตรวจสอบผลหารของ $17 \div 8$

ตรวจสอบ $8 \times 2.125 = 17.000 = 17$

ดังนั้น $17 \div 8 = 2.125$

ตอบ ๒.๑๒๕

หาผลหารของ $17 \div 8$ โดยการเขียนในรูปเศษส่วน
แสดงตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

$$\begin{aligned} 17 \div 8 &= 17 \times \frac{1}{8} \\ &= \frac{17}{8} \\ &= \frac{17 \times 125}{8 \times 125} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &= \frac{2125}{1000} \\ &= 2.125 \end{aligned}$$

ดังนั้น $17 \div 8 = 2.125$

ตอบ ๒.๑๒๕

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-3 คน
2. ให้แต่ละกลุ่มสุ่มเลือกโจทย์การหาผลหารและเขียนแสดงวิธีหาผลหารกลุ่มละ 2 ข้อ
3. เมื่อทำเสร็จแล้วให้นักเรียนส่งตัวแทนมานำเสนอผลงาน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. นักเรียนเขียนแสดงวิธีหาผลหารกลุ่มละ 2 ข้อ
2. นักเรียนออกมานำเสนอผลงาน

เขียนแสดงวิธีหาผลหาร

$$1) 3 \div 8$$

$$2) 90 \div 48$$

$$3) 112 \div 125$$

1) $3 \div 8$

$$3 = 3.000$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 0.375 \\ 8 \overline{) 3.000} \\ \underline{2.4} \leftarrow 8 \times 0.3 \\ 0.60 \\ \underline{0.56} \leftarrow 8 \times 0.07 \\ 0.040 \\ \underline{0.040} \leftarrow 8 \times 0.005 \\ \underline{0} \end{array}$$

หรือ $3 \div 8 = 3 \times \frac{1}{8}$

$$\begin{aligned} &= \frac{3}{8} \\ &= \frac{3 \times 125}{8 \times 125} \\ &= \frac{375}{1000} \\ &= 0.375 \end{aligned}$$

$$1) 3 \div 8$$

$$\text{ตรวจสอบ } 8 \times 0.375 = 3.000 = 3$$

ดังนั้น

$$3 \div 8 = 0.375$$

ตอบ ๐.๓๗๕

2) $90 \div 48$

$90 = 90.000$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r}
 01.875 \\
 48 \overline{) 90.000} \\
 \underline{48} \\
 42.0 \\
 \underline{38.4} \\
 3.60 \\
 \underline{3.36} \\
 0.240 \\
 \underline{0.240} \\
 0
 \end{array}$$

หรือ $90 \div 48 = 90 \times \frac{1}{48}$

$\leftarrow 48 \times 1$

$\leftarrow 48 \times 0.8$

$\leftarrow 48 \times 0.07$

$\leftarrow 48 \times 0.005$

$= \frac{\cancel{90}^{15}}{\cancel{48}_8}$

$= \frac{15 \times 125}{8 \times 125}$

$= \frac{1875}{1000}$

$= 1.875$

$$2) 90 \div 48$$

ตรวจสอบ $48 \times 1.875 = 90.000 = 90$

ดังนั้น $90 \div 48 = 1.875$

ตอบ ๑.๘๗๕

3) 112 ÷ 125

$$112 = 112.000$$

วิธีทำ

$$\begin{array}{r} 000.896 \\ 125 \overline{) 112.000} \\ \underline{100.0} \\ 12.00 \\ \underline{11.25} \\ 0.750 \\ \underline{0.750} \\ \underline{\underline{0}} \end{array}$$

หรือ $112 \div 125 = 112 \times \frac{1}{125}$

$$= \frac{112}{125}$$
$$= \frac{112 \times 8}{125 \times 8}$$
$$= \frac{896}{1000}$$
$$= 0.896$$

$$3) 112 \div 125$$

ตรวจสอบ $125 \times 0.896 = 112.000 = 112$

ดังนั้น $112 \div 125 = 0.896$

ตอบ ๐.๘๙๖

การหาผลหารของจำนวนนับกับจำนวนนับที่มี
ผลหารเป็นทศนิยมไม่เกิน 3 ตำแหน่ง

อาจหาผลหารโดยใช้วิธีการตั้งหาร

หรืออาจหาผลหารโดยเขียนจำนวนนับในรูปเศษส่วน
แสดงตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

แบบฝึกหัด 2.22

2 แสดงวิธีหาผลหารโดยใช้ตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร

ตัวอย่าง $1 \div 8$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ } 1 \div 8 &= 1 \div \frac{8}{1} \\ &= 1 \times \frac{1}{8} \\ &= \frac{1}{8} \\ &= \frac{1 \times 125}{8 \times 125} \\ &= \frac{125}{1000} \\ &= 0.125\end{aligned}$$

ตอบ ๐.๑๒๕

1) $9 \div 125$

วิธีทำ

2) $111 \div 250$

วิธีทำ

3) $33 \div 500$

วิธีทำ

4) $44 \div 16$

วิธีทำ

สรุปบทเรียน

การหารจำนวนนับด้วยจำนวนนับที่ผลหารเป็นทศนิยมไม่เกิน 3 ตำแหน่ง โดยการตั้งหาร อาจใช้หลักการเดียวกันกับการหารทศนิยมด้วยจำนวนนับ โดยเขียนจุดทศนิยมของผลหารให้ตรงกับทศนิยมของตัวตั้ง

หรืออาจหาผลหารโดยเขียนจำนวนนับในรูปเศษส่วน โดยใช้ตัวตั้งคูณด้วยส่วนกลับของตัวหาร แล้วหาผลหารของจำนวนนับกับเศษส่วน และเขียนผลหารในรูปทศนิยม

บทเรียนครั้งต่อไป

การบอกค่าของเงินเป็นทศนิยม

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. แบบฝึกหัด 2.23

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

